

OBSAH:

1. Úvod	4
2. Stručný vývoj názorů na vznik vesmíru	4
2.1. Některé poznatky z fyziky částic, které jsou podstatné pro názory na vznik vesmíru	8
2.2. Teorie velkého třesku	12
2.3. Některé další poznatky o vesmíru	14
2.4. Mléčná dráha a sluneční soustava	22
2.5. Další vývoj sluneční soustavy a planety mimo sluneční soustavu	45
3. Planeta Země	46
3.1. Stavba a složení pevné Země	46
3.2. Hydrosféra	55
3.3. Atmosféra	57
3.4. Biosféra	64
3.5. Interakce mezi geosférami	68
4. Doslov	71
Použitá literatura	72

2. Stručný vývoj názorů na vznik vesmíru

Základ dnešního vědeckého pojetí vesmíru se zrodil před asi 3 000 lety, předtím lidé věřili, že žijí v klenutém nebi nad základnou vrstvou je voda, nebosa jsou protkána množstvím dř, za nebeskou klenbou leží věčný ohně. Podle řeckého filozofa Aristotela (4. století před n.l.) je vše stvořeno ze 4 prvků: země, vzduchu, ohně a vody. Velmi běžná byla představa planety Země plovoucí na vodě – viz obr. 1.

Na obr. 2 je ilustrace pojetí vesmíru – Země spočívá na třech sloupcích, které leží na bázi představy o klenutém nebi.

Řeční naturalista zobrazení antické domněnky matematického zobrazení. Na výše zmíněný řecký filozof Aristoteles 340 let před n.l. ve své knize O nebi (Překlad: S. - Stručná historie času v obzorech, 2003) uvedl dva důvody pro tvrzení, že Země je kulatá.

- stín Země na Měsíci je vždy kruhový,
- Polárka je-li pozorována v Egyptě či Řecku, její stín na obzoru přebíhá na nebi.

Aristoteles také uváděl důvod Země je kulatá – když se stáhnou lidé na 100 mí, tedy ve svém odhadu se mylí - stáhnou odhad se stáhnou stáhnou poji stáhnou.